/09

Den 16. november 2009 blev i sag nr. 75.706:

xxxxx xxxx
xxxxxxx xxxx xx
xxxx xxxxxx x

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en individuel pensionsordning i Danica Pension, klager over, at selskabet ikke har overholdt den indgåede aftale om, at den årlige rentetilskrivning ikke kommer under 4,5 %.

Af selskabets prognose pr. 1/12 2005 fremgår bl.a.:

"**Kontorenter**
Vi forventer, at kontorenten bliver

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 -
% om året før skat	5,30	4,40	4,40	4,40	4,40	4,40	4,40
% om året efter skat	4,50	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75

Kontorenten er den rente, der tilskrives på kontoen. Hvis kontorenten er højere end den rente, de garanterede udbetalinger er baseret på, indgår merrenten som en del af bonus. Se afsnittet 'Garanterede udbetalinger'."

Selskabet har afvist klagen med henvisning til, at den indgåede aftale ikke indeholder nogen garanti for en årlig kontorente på 4,5 %.

Over for nævnet har klageren i klage af 16/2 2009 anført:

"Jeg tegnede i 1982 en kapitalpension med Statsanstalten for Livsforsikring.
Jeg blev dengang sat i udsigt, at den årlige tilskrevne rente aldrig kunne komme under 4,5 %.
I 1990 overtog Danica pensionsordningen. Jeg har siden årligt fået tilskrevet renter, som alle år har været over 4,5 % - nogle gange præcist 4,5 %.

I forbindelse med den store økonomiske krise har Danica valgt at se bort fra denne aftale, og erklærer nu, at det hele tiden har været ment, at renten gennemsnitlig over hele perioden - altså fra oprettelse til udbetaling - ikke kunne komme under 4,5 %.
De har derfor i deres prognose indregnet en rente på 1,5 % de næste 5 år. Herefter ryger renten (pudsigt nok) atter op på 4,5 %.
Jeg mener, at Danica har været meget kreative - i disse svære tider - og omtolket de afgivne løfter.
Hvad skulle i 1982 - hvor renten for kreditforeningslån var på 20 % og hvor indlånsrenten vel har været mindst 10 % - 'sælge' en forsikring med løftet om, at renten fra 1982 og 30-40 år frem gennemsnitligt ikke kunne komme under 4,5 %?"

Selskabet har over for nævnet i skrivelse af 6/5 2009 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført :

"Fordi N.B.s forsikring giver ret til udbetaling af forud fastsatte forsikringsydelser ved død og pensionering, jf. bilag …, er der givet garanti for størrelsen af forsikringsydelserne, en såkaldt ydelsesgaranti. Dette indebærer, at N.B. har krav på at modtage de aftalte beløb på det aftalte tidspunkt.

Forsikringsaftalen indebærer imidlertid ikke nogen garanti om, hvorledes forsikringsydelserne tilvejebringes i løbet af forsikringstiden, eller hvorledes forsikringsdepotet forrentes i forsikringstiden, en såkaldt rentegaranti. Det er slutproduktet i form af forsikringsydelsen, der er garanteret.

Forsikringen er tegnet i henhold til forsikringsgrundlaget G82. G82 er kort beskrevet et matematisk beregningsgrundlag, der anvendes til at beregne sammenhængen mellem præmie og forsikringsydelser. Dette sker ud fra tre hovedelementer, nemlig rente, risiko og omkostninger. G82 indeholder således forud fastlagte forudsætninger om rente, risiko og omkostninger i forsikringstiden. Ud fra forudsætningerne om de tre elementer kan forsikringsydelsen beregnes.

Den renteforudsætning, der indgår i G82, kaldes for grundlagsrenten.

I G82 var grundlagsrenten oprindeligt på 5 %, kaldet G82, 5 %. I 1994 blev grundlagsrenten generelt nedsat til 3 %, og senere blev G82-grundlagsrenten yderligere nedsat til 2 %. Der er i grundlagsrenten indeholdt et omkostnings- og sikkerhedstillæg på ca. 1/2 %, hvorfor den opgørelsesrente, der ligger til grund for beregningen af forsikringsydelsen, reelt er på hhv. ca. 4½ %, 2½ % og 1½ % p.a..

Fordi N.B.s forsikring er tegnet i 1982, er størstedelen af hans forsikring tegnet på G82, 5 %, og hans forsikringsydelser således beregnet ud fra en opgørelsesrente på 4½ %. Imidlertid anvendes bonustilskrivninger til at købe tillægsforsikringer for på det til enhver tid anvendte beregningsgrundlag, og de dele af forsikringen, der stammer fra bonustilskrivninger efter 1993, er derfor tegnet på grundlagsrenter på hhv. 2½ % og 1½ %.

Selv om der indgår grundlagsrenter i G82's forudsætninger, indeholder G82 ikke nogen garanti for en årlig kontorente af en tilsvarende størrelse. Renteforudsætningen i G82 er alene en beregningsteknisk rente, der bruges til at beregne sammenhængen mellem præmie og forsikringsydelse over tid.

Derfor indebærer heller ikke det forhold, at N.B.s forsikring er tegnet på G82, 5 %, nogen garanti for en årlig kontorente på 4½ %.

I medfør af informationsbekendtgørelsen (nuværende udgave nr. 1132 af 2006) modtager N.B. hvert år oplysninger om oplysninger af forrentningen af forsikringens depot og om udviklingen i depotets størrelse i det forgangne år. Dette sker gennem en depotoversigt, hvor der med udgangspunkt i forsikringsdepotets størrelse ved årets start er tillagt rente og fradraget betaling for risiko og omkostninger. Herved fremkommer depotet ved årets slutning. Den rente, der tillægges, er kontorenten. Depotoversigten fremsendes i udgangspunktet ikke længere på papir, men den stilles til rådighed på nettet, hvor kunden i øvrigt har adgang til sine oplysninger.

Det er vigtigt at understrege, at depotet ikke er en bankkonto. Depotet er således ikke en sum penge, som N.B. har krav på at få udbetalt ved kassen. Det, som han har krav på, er den aftalte og garanterede forsikringsydelse. Såfremt depotet ikke er stort nok til at dække den aftalte ydelse på det aftalte udbetalingstidspunkt, bliver Danica Pension nødt til at tildele forsikringen yderligere midler.

Der er således ikke nogen direkte sammenhæng mellem grundlagsrenten og den kontorente, der tildeles forsikringen.

Det er ikke i strid med lovgivningen at nedsætte kontorenten til under 4½ %. Det centrale regelsæt er lov om finansiel virksomhed § 20 og 21 og kontributionsbekendtgørelsen (nuværende udgave 1066/2006).

Lovgivningens krav retter sig navnlig imod tildeling af bonus, idet lovgivningen stiller krav om, at overskuddet fordeles rimeligt mellem bestanden af forsikringstagere og egenkapitalen, og at overskuddet fordeles rimeligt mellem de enkelte forsikringstagere, det såkaldte kontributionsprincip. Det følger af kontributionsprincippet, at hver forsikring i hovedsagen skal have del i det overskud, som forsikringen selv har tilvejebragt.

Kontorenten er blevet nedsat til 1½ %, fordi der med den nuværende lave rente ikke er økonomisk grundlag for at yde en højere rente til N.B.s forsikring, og ændringen er således i overensstemmelse med kontributionsprincippet. Det er efter Finanstilsynets opfattelse helt i orden at ændre bonusregler og -satser fremadrettet for bestående forsikringer, såfremt dette fremmer kontributionen, Det fremgår for eksempel af Finanstilsynets principielle afgørelse af 26. november 2001 vedrørende investeringsgrupper i livsforsikringer. Her anføres det af tilsynet, at forsikringsselskaber er berettiget til at ændre bonusreglerne for fremtidig bonus i det omfang, at kontributionsprincippet fremmes, uanset om ændringen indebærer, at nogle forsikringstagere herved får mindre bonus, end det hidtil anvendte bonusregulativ ville have givet anledning til.

Såfremt N.B.s forsikring blev tildelt mere bonus, end der var økonomisk grundlag for, ville det medføre, at andre forsikringstagere fik for lidt.

…

Konklusion og afsluttende bemærkninger

Forsikringsaftalen giver N.B. ret til at modtage de aftalte forsikringsydelser på det aftalte tidspunkt, en såkaldt ydelsesgaranti. Der er ikke gjort indgreb i denne garanti. Hverken forsikringsaftalen eller lovgivningen giver imidlertid N.B. krav på en årlig forrentning af en bestemt størrelse, en såkaldt rentegaranti, og det er derfor ikke i strid med N.B.s rettigheder at nedsætte kontorenten til 1½ %, når den økonomiske udvikling ikke giver grundlag for en tildele en højere rente.

Det giver heller ikke N.B. et retskrav på en rente på 4½ %, at kontorenten ikke hidtil har været under 4½ %. Årsagen til dette er, at der tidligere har været økonomisk basis for en sådan rente. Med de nuværende økonomiske forhold er dette ikke længere tilfældet. N.B. har ikke ret til mere, end der er økonomisk basis for. Det, at de økonomiske forhold tidligere har gjort en højere kontorente mulig, giver ham derfor ikke et retskrav på at modtage en højere kontorente, end der er økonomisk basis for.

N.B. spørger, hvad der skulle være fordelen ved en forsikring, hvor renten kan komme under 4½ %. Dette er let at besvare - en pension med en ydelsesgaranti, der er baseret på en grundlagsrente på 4½ %, er af en meget betydelig værdi, ikke mindst i disse tider, hvor markedsrenten er langt lavere. Hvis der ved udløb ikke er tilstrækkelig med værdi på depotet til at give den garanterede ydelse, må forsikringsselskabet hensætte yderligere midler, således at garantien fortsat opfyldes.

Vi mener således ikke, at klagen er berettiget, og anmoder Ankenævnet om at afvise klagen."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at klageren ikke har godtgjort, at forsikringsaftalen indeholder en garanti for en forrentning på minimum 4,5 % hvert år. Nævnet finder derfor ikke anledning til at kritisere selskabets afgørelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen
formand